2025/2059

24.10.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/2059

(2025. gada 30. septembris)

par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar noteiktu pasta pakalpojumu un citu pakalpojumu, kas nav pasta pakalpojumi, sniegšanu Igaunijā

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 6542)

(Autentisks ir tikai teksts igauņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK ([1]), un īpaši tās 35. panta 3. punktu,

apspriedusies ar Publiskā iepirkuma padomdevēju komiteju,

tā kā:

1. FAKTI

(1) Igaunijas Republika, ko pārstāv Finanšu ministrija, 2025. gada 1. aprīlī saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 35. panta 1. punktu iesniedza Komisijai pieprasījumu ("pieprasījums") AS "*Eesti Post*" ("*Eesti Post*" jeb "pieprasījuma iesniedzējs") vārdā, kas ir uzņēmums, kurš veic pieprasījumā minētās darbības. Kā prasīts Komisijas Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1804 ([2]) 1. panta 1. punktā, pieprasījumā ir iekļauta minētā Īstenošanas lēmuma I pielikumā noteiktā informācija.

(2) Pieprasījuma iesniedzējs ir pasta pakalpojumu sniedzējs Igaunijā un līgumslēdzējs Direktīvas 2014/25/ES 4. panta 2. punkta nozīmē. *Eesti Post* ir vienīgais universālo pakalpojumu sniedzējs Igaunijā ([3]). Pieprasījums attiecas uz darbībām, kas saistītas ar noteiktu pasta pakalpojumu un citu pakalpojumu, kas nav pasta pakalpojumi, sniegšanu, kā norādīts Direktīvas 2014/25/ES 13. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā un 13. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, kurus Igaunijas teritorijā sniedz pieprasījuma iesniedzējs. Attiecīgie pakalpojumi pieprasījumā aprakstīti šādi:

a) iekšzemes paku piegādes pakalpojumi (standarta un eksprespasta pakalpojumi);

b) starptautisku paku sūtījumu (ienākošo, izejošo) standarta piegādes un eksprespiegādes pakalpojumi;

c) drukas un iepakošanas pakalpojumi;

d) trešo un ceturto personu loģistikas pakalpojumi (starptautiski darījumi).

([1]) OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1804 (2016. gada 10. oktobris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarē, 34. un 35. panta piemērošanas kārtību (OV L 275, 12.10.2016., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1804/oj).

([3]) Universālo pasta pakalpojumu Igaunijā veido šādi iekšzemes un starptautiskie pasta pakalpojumi: vēstuļu, kas sver līdz diviem kilogramiem, sūtījumi, ko sūta kā parastus, reģistrētus un apdrošinātus pasta sūtījumus; pasta paku, kas sver līdz 20 kilogramiem, sūtījumi, ko sūta kā reģistrētus un apdrošinātus pasta sūtījumus (sk. šeit: UPT tüüptingimused _alates 1.5.2020). Uz šiem produktiem attiecas pieprasījums attiecībā uz iekšzemes un starptautiskiem paku sūtījumiem, ko veic Pasaules Pasta savienības tīklā. Sk. pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 3. un 8. septembra e-pasta vēstules.

(3) Attiecībā uz kategoriju "starptautisku paku sūtījumu (ienākošo, izejošo) standarta piegādes un ekspresspiegādes pakalpojumi" pēc vairākkārtējas informācijas apmaiņas ar Komisiju pieprasījuma iesniedzējs norādīja, ka pēc kategorijas pārskatīšanas vairs nevēlas pieprasījuma tvērumā iekļaut starptautisku paku sūtījumu ekspresspiegādes pakalpojumus ([4]). Tāpēc attiecībā uz minēto pakalpojumu kategoriju šis lēmums attiecas tikai uz starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem (sk. 22. apsvērumu un 3.2.1.3. iedaļu).

(4) Attiecībā uz kategoriju "starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumi" pieprasījuma iesniedzējs apgalvo, ka šī kategorija ietver lielizmēra vēstuļu piegādi ar vienības saturu līdz 2 kg, kas ietilpst *Eesti Post* sniegto universālo pasta pakalpojumu tvērumā, jo šādas lielizmēra vēstules faktiski var tikt pielīdzinātas "sīkpaku" ([5]) starptautiskiem sūtījumiem ([6]). Komisija piekrīt pieprasījuma iesniedzēja viedoklim, ka lielizmēra vēstulēm un sīkpakām jābūt daļai no viena un tā paša tirgus; tomēr tās būtu jānošķir no starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem (sk. 3.2.1.4. iedaļu).

(5) Attiecībā uz kategoriju "trešo un ceturto personu loģistikas pakalpojumi (starptautiski darījumi)" pieprasījuma iesniedzējs pēc vairākkārtējas informācijas apmaiņas ar Komisiju atzina, ka Direktīva 2014/25/ES vairs neattiecas uz līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas trešo un ceturto personu loģistikas pakalpojumu sniegšanai, un piekrita, ka atbrīvojuma darbības joma būtu jāsamazina, izslēdzot šo kategoriju no pieprasījuma tvēruma ([7]). Tāpēc šis lēmums neattiecas uz minēto kategoriju.

(6) Pieprasījumam nebija pievienota argumentēta un pamatota nostāja, ko pieņēmusi neatkarīga valsts iestāde, kuras kompetencē ir attiecīgās darbības. Šāda iestāde rūpīgi analizētu nosacījumu par Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta piemērojamību attiecīgajām darbībām atbilstīgi minētā panta 2. un 3. punktam. Atbilstīgi Direktīvas 2014/25/ES IV pielikuma 1. punkta a) apakšpunktam un 1. punkta otrajai daļai, ņemot vērā, ka šajā lietā, pamatojoties uz minētās direktīvas 34. panta 3. punkta pirmo daļu, tiek pieņemts, ka tirgi ir brīvi pieejami, un nav neatkarīgas valsts iestādes argumentētas un pamatotas nostājas, Komisijai 105 darba dienu laikā ir jāpieņem īstenošanas lēmums par pieprasījumu.

(7) Saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES IV pielikuma 1. punkta trešo daļu īstenošanas aktu pieņemšanas termiņš sākas pirmajā darbdienā pēc dienas, kad Komisija ir saņēmusi 35. panta 1. punktā minēto pieprasījumu vai – ja pieprasījumā sniedzamā informācija ir nepilnīga – nākamajā darbdienā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas. Tādējādi sākotnējais termiņš bija 2025. gada 8. septembrī ([8]). Tomēr, ņemot vērā to, ka Komisijai bija jāiegūst un jāpārbauda papildu informācija, termiņš ar pieprasījuma iesniedzēja piekrišanu tika pagarināts līdz 2025. gada 30. septembrim ([9]).

(8) Pēc tam, kad Komisija pa e-pastu 2025. gada 9., 14., 22., 24., 28. un 30. aprīlī, 2025. gada 5., 8. un 27. maijā, 2025. gada 3., 5., 10., 12., 16., 19. un 24. jūnijā un 2025. gada 1. un 7. jūlijā nosūtīja lūgumus sniegt paskaidrojumus, pieprasījuma iesniedzējs pa e-pastu 2025. gada 11., 16., 17., 25. un 30. aprīlī, 2025. gada 7. un 15. maijā, 2025. gada 2., 6., 10., 12., 16., 18., 19., 26., 27. un 30. jūnijā, 2025. gada 3. un 9. jūlijā, 2025. gada 29. augustā un 2025. gada 3., 4., 5. un 8. septembrī iesniedza savas atbildes un papildu informāciju.

([4]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 16. aprīļa e-pasta vēstule.

([5]) Saskaņā ar Pasaules Pasta savienības konvencijām (sk. guidePostalTransportEn.pdf) pakas sver no 0 līdz 20 kg (pēc izvēles – 30 kg), savukārt sīkpakas sver no 0 līdz 2 kg. Ļoti mazas pakas ir paku ar nelielu svaru kategorija. Šajā lēmumā kategorijā "ļoti mazas pakas" ietilpst pakas, kuras sver līdz 2 kg un kurās ir preces. Šo produktu aprakstu skatīt attiecīgo tirgus dalībnieku tīmekļa vietnēs: UPT tüüptingimused _alates 1.5.2020; kalkulators – DPD un paku sūtījumu cenas | Igaunija un Eiropa | *SmartPosti*.

([6]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta e-pasta vēstule.

([7]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 16. jūnija e-pasta vēstule.

([8]) Paziņojums par pieprasījumu sakarā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību – Igaunijas Republikas iesniegts pieprasījums (OV C, C/2025/2295, 15.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2295/oj).

([9]) Paziņojums par pieprasījumu sakarā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību – Īstenošanas aktu pieņemšanas termiņa pagarināšana (OV C, C/2025/5047, 15.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5047/oj).

2. **TIESISKAIS REGULĒJUMS**

(9) Izņemot darbības, kurām uz Direktīvas 2014/25/ES 34. panta pamata piemērojams izņēmums, minētā direktīva attiecas uz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar pasta pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem, kuri nav pasta pakalpojumi, ja vien šos pakalpojumus sniedz uzņēmums, kas sniedz arī pasta pakalpojumus Direktīvas 2014/25/ES izpratnē.

(10) Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punktā noteikts, ka direktīva neattiecas uz līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt kādu tās jomā esošu darbību, ja dalībvalstī, kurā attiecīgo darbību veic, uz to attiecas tieša konkurence tirgos, kuriem piekļuve nav ierobežota.

3. **NOVĒRTĒJUMS**

(11) Šis lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz juridisko un faktisko situāciju 2025. gada septembrī un informāciju, ko sniedzis pieprasījuma iesniedzējs, kā arī publiski pieejamo informāciju. Lēmumu var pārskatīt, ja juridiskās vai faktiskās situācijas būtisku pārmaiņu rezultātā vairs netiek izpildīti Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta piemērojamības nosacījumi.

3.1. **Neierobežota piekļuve tirgum**

(12) Piekļuvi tirgum uzskata par neierobežotu, ja attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi un piemērojusi attiecīgos Savienības tiesību aktus, ar kuriem konkrētu nozari vai tās daļu atver konkurencei. Šie tiesību akti ir uzskaitīti Direktīvas 2014/25/ES III pielikumā, un attiecībā uz pasta pakalpojumiem to vidū ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/67/EK ([10]).

(13) Pieprasījuma iesniedzējs ([11]) ir norādījis, ka Igaunija ir transponējusi ([12]) Direktīvu 97/67/EK un to piemēro. Tātad piekļuve attiecīgajam tirgum saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 3. punktu ir uzskatāma par neierobežotu.

3.2. **Tieša atvērtība konkurencei**

(14) Tiešā konkurence jānovērtē, pamatojoties uz dažādiem kritērijiem, no kuriem neviens pats par sevi nav izšķirošs. Viens no kritērijiem, kas būtu jāņem vērā to tirgu sakarā, uz kuriem attiecas šis lēmums, ir galveno tirgus dalībnieku tirgus daļa konkrētajā tirgū. Uz dažādajām darbībām, uz kurām attiecas pieprasījums, attiecas atšķirīgi noteikumi, tāpēc konkurence būtu jāanalizē, ņemot vērā, ka attiecīgajos tirgos situācija atšķiras.

(15) Tomēr šo novērtēšanu ierobežo īsi piemērojamie termiņi un vajadzība paļauties uz Komisijas rīcībā esošo informāciju. Šo informāciju iegūst vai nu no jau pieejamiem avotiem, vai no informācijas, kas saņemta saistībā ar pieprasījumu, un to nevar papildināt ar laikietilpīgākām metodēm, tādām kā attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem adresētas sabiedriskās aptaujas jeb publiska izmeklēšana. Tādējādi novērtējums, ko iespējams veikt Direktīvas 2014/25/ES kontekstā par tiešu atvērtību konkurencei, neskar konkurences tiesību pilnīgu piemērošanu.

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV L 15, 21.1.1998., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1997/67/oj).

([11]) Pieprasījuma 72. punkts. Sk. arī pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 3. septembra e-pasta vēstuli.

([12]) Pieprasījuma iesniedzējs apstiprināja, ka Direktīvas 97/67/EK sākotnējā transponēšana Igaunijas valsts tiesību aktos tika veikta ar 2006. gada Pasta likumu (*Postiseadus*) (RT I 2006, 18, 142), kas vēlāk tika aizstāts ar 2008. gada Pasta likumu (RT I 2008, 53, 297).

(16) Šis lēmums neskar konkurences noteikumu piemērošanu un citas Savienības tiesību jomas. Konkrētāk, kritēriji un metodika, ko izmanto, lai novērtētu tiešu pakļautību konkurencei saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. pantu, ne vienmēr ir identiski tiem, kurus izmanto, lai veiktu novērtējumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. vai 102. pantu vai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ([13]), kā apstiprinājusi Vispārējā tiesa lietā *Österreichische Post AG* / Komisija ([14]).

(17) Šā lēmuma mērķis ir noteikt, vai uz pieprasījumā minētajiem pakalpojumiem attiecas konkurence (tirgos, kuriem piekļuve nav ierobežota Direktīvas 2014/25/ES 34. panta nozīmē) tādā līmenī, kas nodrošinātu, ka arī gadījumā, ja nepastāv disciplīna, ko paredz Direktīvā 2014/25/ES izklāstītie detalizētie iepirkuma noteikumi, iepirkums attiecīgo darbību veikšanai tiks īstenots pārredzamā un nediskriminējošā veidā, pamatojoties uz kritērijiem, kas pircējiem ļauj konstatēt, kurš kopumā ir saimnieciski visizdevīgākais risinājums.

3.2.1. *Pasta pakalpojumi (iekšzemes un starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumi)*

3.2.1.1. Tirgus definēšana

3.2.1.1.1. Produktu tirgus definīcija

(18) Par iekšzemes un starptautisku paku sūtījumu piegādes pakalpojumu atšķirību Komisija ir lēmusi jau iepriekš ([15]). Komisija pauda uzskatu, ka iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumus sniedz uzņēmumi, kuri izmanto iekšzemes izplatīšanas tīklus, turpretim starptautisku paku sūtījumu piegāde nozīmē to, ka pakas savāc transportēšanai un piegādā uz ārzemēm, un šos pakalpojumus sniedz uzņēmumi, kuriem ir piekļuve tīkliem galamērķa valstīs. Pieprasījuma iesniedzēja nostāja atbilst Komisijas praksei. Konkrētāk, pieprasījuma iesniedzējs apgalvo, ka Igaunijā gan iekšzemes, gan starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumu sniegšanai tiek izmantota viena un tā pati valsts infrastruktūra – galvenokārt paku automātu tīkli. Šādi paku automātu tīkli ir automatizētas paku savākšanas un piegādes punktu sistēmas, kas atrodas visā Igaunijā un nav daļa no tīkla, ko nodrošina *Eesti Post*, lai izpildītu universālā pasta pakalpojuma saistības ([16]). Tas nozīmē, ka pakas (arī ļoti mazas pakas) var ienākt tirgū caur pasta nodaļu tīklu un pēc tam tās piegādē, izmantojot paku automātu tīklu Igaunijā (ar nosacījumu, ka to pieļauj pakas izcelsmes valsts) ([17]). Atšķirībā no iekšzemes paku piegādes pakalpojumiem starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem ir vajadzīgi papildu līgumi operatoru starpā par pārrobežu pakalpojumu sniegšanu ([18]). Lai gan lielākā daļa tirgus dalībnieku, kas darbojas Igaunijā, izmanto savus tīklus paku sūtījumu veikšanai tikai Baltijas valstīs, starptautiskiem sūtījumiem tiem ir vajadzīga piekļuve trešo personu tīkliem ([19]).

([13]) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās Regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).

([14]) Spriedums, 2016. gada 27. aprīlis, *Österreichische Post AG* / Komisija, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, 28. punkts. Sk. arī Direktīvas 2014/25/ES 44. apsvērumu.

([15]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/3224 (2024. gada 29. novembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar noteiktu pasta pakalpojumu un citu pakalpojumu, kas nav pasta pakalpojumi, sniegšanu Slovākijā (OV L, 2024/3224, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/3224/oj); Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2023/1228 (2023. gada 7. jūnijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai attiecībā uz darbību, kas saistīta ar eksprespaku piegādes pakalpojumiem Lietuvā (OV L 160, 26.6.2023., 33. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1228/oj), Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/737 (2020. gada 27. maijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumiem, kuru slēgšanas tiesības piešķirtas attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar noteiktu pasta pakalpojumu sniegšanu Dānijā (OV L 172, 3.6.2020., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/737/oj); Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2019/1204 (2019. gada 12. jūlijs) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES piemērojamību līgumiem, kas tiek piešķirti attiecībā uz noteiktām darbībām, kuras saistītas ar tādu noteiktu pasta pakalpojumu un citu pakalpojumu sniegšanu, kas nav pasta pakalpojumi, Horvātijā (OV L 189, 15.7.2019., 75. lpp., ELI:. http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1204/oj). Sk. arī lietu COMP/M.5152, *Posten AB* / *Post Danmark A/S*, 21.4.2009., 54. punkts.

([16]) Pieprasījuma 34.–35. punkts.

([17]) Pieprasījuma 40. punkts.

([18]) Pieprasījuma 34. punkts.

([19]) Pieprasījuma 35. punkts.

(19) Iepriekš pieņemtajos lēmumos ([20]) Komisija ir konstatējusi, ka pasta sūtījumu piegādes pakalpojumu (gan iekšzemes, gan starptautisko) tirgu var iedalīt eksprespiegādes un standarta piegādes (dēvētas arī par "atlikto" piegādi) pakalpojumu segmentos. Šajā iedalījumā ir ņemts vērā, ka eksprespiegādes pakalpojumi ir ātrāki un uzticamāki nekā standarta piegādes pakalpojumi, katram no šiem pakalpojumiem ir nepieciešama atšķirīga infrastruktūra, un eksprespiegādes pakalpojumi ietver papildu pievienotās vērtības funkcijas, piemēram, izsekošanas un identificēšanas iespējas, kā arī parasti tie ir dārgāki.

(20) Šajā lietā Igaunijas pasta pakalpojumu operatoru dažādās struktūras nodrošina plašas iespējas aizstāt piedāvājumu eksprespiegādes un standarta piegādes pakalpojumu segmentos ([21]). Gan eksprespiegādes, gan arī standarta piegādes pakalpojumu sniegšanai tiek izmantoti līdzīgi loģistikas tīkli, un visi pasta pakalpojumu operatori izmanto vienu tīklu gan eksprespiegādei, gan atliktajai piegādei. Šajā sakarā visi svarīgākie piegādes ķēdes posmi, piemēram, savākšana un piegāde, šķirošana, iekraušana/izkraušana un muitošana, lielākajai daļai eksprespiegādes un standarta piegādes pakalpojumu ir vienādi ([22]). Turklāt galvenie tirgus dalībnieki saviem klientiem negarantē piegādi nākamās dienas laikā ne attiecībā uz eksprespiegādes, ne standarta piegādes pakalpojumiem ([23]).

(21) Attiecībā uz pieprasījuma pusi pieprasījuma iesniedzējs uzsver, ka populāri ir paku izņemšanas automāti, kas atrodas dažādu apdzīvotu vietu centrā tuvu komerciāliem objektiem vai šādos objektos visā Igaunijā (kā arī citās Baltijas valstīs), jo tie nodrošina bezkontakta piegādi un elastību attiecībā uz to, kad klients saņem paku ([24]). Patērētājiem pieejamās pakalpojumu papildu pievienotās vērtības funkcijas, piemēram, izsekošanas un identificēšanas iespējas, paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem un eksprespiegādes pakalpojumiem ir gandrīz vienādas ([25]).

(22) Tāpēc, pamatojoties uz iepriekš minētajiem elementiem, attiecībā uz iekšzemes paku piegādes pakalpojumu pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka nebūtu pareizi sadalīt šo tirgu eksprespiegādes un standarta piegādes segmentos, ņemot vērā to, ka pastāv ievērojamas iespējas aizstāt pieprasījumu un piedāvājumu ([26]). Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka jābūt iekšzemes eksprespiegādes un standarta piegādes pakalpojumu vienotam tirgum. Komisija piekrīt šim viedoklim un secina, ka šā lēmuma pieņemšanas nolūkā eksprespiegādes pakalpojumi un standarta piegādes pakalpojumi pieder pie viena un tā paša tirgus. Attiecībā uz starptautiskajiem paku sūtījumu eksprespiegādes pakalpojumiem pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka minētie pakalpojumi ir atvērti konkurencei ([27]); tomēr, tā kā šie pakalpojumi ir izslēgti no pieprasījuma tvēruma, Komisija savu analīzi attiecina tikai uz starptautiskajiem paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem (3.2.1.3. iedaļa).

(23) Atsevišķos gadījumos varētu paredzēt paku sūtījumu piegādes pakalpojumu turpmāku iedalīšanu patērētāju un uzņēmumu paku segmentos (t. i., iekšzemes un starptautisko paku sūtījumu piegādes pakalpojumi no patērētāja patērētājam/uzņēmumam (C2X) un iekšzemes un starptautisko paku sūtījumu piegādes pakalpojumi no uzņēmuma patērētājam/uzņēmumam (B2X). Kā norāda pieprasījuma iesniedzējs, iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumu sniegšanai Igaunijā visi uzņēmumi izmanto vienu un to pašu infrastruktūru, lai apstrādātu paku sūtījumus un sniegtu pakalpojumus patērētājiem (C2X) un pakalpojumus uzņēmumiem (B2X); pakas tiek šķirotas centralizēti un to pārvadāšanai tiek izmantots viens un tas pats maģistrālais tīkls, kas nozīmē, ka piegādes apstrādes ziņā starp C2X un B2X nav būtiskas infrastruktūras atšķirības ([28]). Pieprasījuma iesniedzējs ir izteicis līdzīgus apsvērumus attiecībā uz starptautiskajiem pakalpojumiem, precizējot, ka kopumā lielākā daļa starptautisko paku sūtījumu ir saistīta ar e-komerciju un tādējādi ir daļa no B2X segmenta ([29]). Tāpēc Komisija secina, ka šā lēmuma pieņemšanas nolūkā C2X un B2X pakalpojumi pieder pie viena un tā paša iekšzemes un starptautisko pasta sūtījumu piegādes pakalpojumu tirgus.

([20]) Iepriekš minētie Komisijas Īstenošanas lēmumi (ES) 2023/1228 un (ES) 2020/737.
([21]) Citā lietā Komisija uzskatīja, ka dažādi faktori sniedz ievērojamas iespējas aizstāt piedāvājumu, un tāpēc tā secināja, ka nav nepieciešams nošķirt eksprespiegādes pakalpojumus no standarta piegādes pakalpojumiem. Šai sakarā sk. iepriekš minēto Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/3224.
([22]) Pieprasījuma 54. punkts.
([23]) Pieprasījuma iesniedzējs 2025. gada 7. maijā sniedza papildu informāciju.
([24]) Pieprasījuma 65. un 188. punkts.
([25]) Pieprasījuma iesniedzējs 2025. gada 7. maijā sniedza papildu informāciju.
([26]) Pieprasījuma 47.–54. punkts.
([27]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 11. aprīļa e-pasta vēstule.
([28]) Pieprasījuma 190. punkts un pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 7. maijā sniegtā papildu informācija.
([29]) Pieprasījuma 102. punkts. Sk. arī pieprasījuma 185.–208. punktu attiecībā uz iekšzemes pasta sūtījumu piegādes pakalpojumiem un 97.–112. punktu attiecībā uz starptautiskajiem paku sūtījumu piegādes pakalpojumiem, kuros pieprasījuma iesniedzējs ir veicis aplēses par savu tirgus daļu un saviem galvenajiem konkurentiem.

(24) Attiecībā uz iespējamajām atšķirībām starp tādu lielizmēra vēstuļu piegādi ar vienības saturu līdz 2 kg, kas ietilpst *Eesti Post* sniegto universālo pasta pakalpojumu tvērumā, un starptautiskajiem paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem, pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, aptuveni [95–100] % no lielizmēra vēstulēm tiek izmantotas, lai piegādātu tiešsaistē iegādātās preces ([30]). Galvenais apjoma virzītājspēks ir starptautiskie pārdošanas apjomi no lieliem (galvenokārt Ķīnā bāzētiem) veikaliem, savukārt apjomi iekšzemes tirgū ir nelieli (mazāk nekā [0–5] %) ([31]). Pieprasījuma iesniedzēja ([32]) ieskatā, lai gan šie produkti tiek klasificēti kā lielizmēra vēstules izmantošanai Pasaules Pasta savienības tīklā, faktiski tie būtu jāuzskata par pakām un par alternatīvu "sīkpakām", ko piegādā tādi operatori kā *SmartPosti* un *DPD* ([33]). Abi pakalpojumi ir līdzīgi gan lieluma, gan arī funkcionalitātes ziņā, un arī cenu līmeņi kopumā ir salīdzināmi ([34]).

(25) No klienta viedokļa, īpaši attiecībā uz mazām e-komercijas precēm, izsekotas lielizmēra vēstules sniedz piegādes pieredzi, kas lielā mērā ir līdzvērtīga mazo paku piegādes pieredzei ([35]). Tas ietver līdzīgu piegādes ātrumu, paziņojumus klientiem un izsekošanas iespējas. Turklāt, pat ja lielizmēra vēstuļu cenas tiek regulētas kā daļa no universālā pakalpojuma saistībām, tas nenovērš konkurences spiedienu no īpaši mazām pakām, – par to liecina šādu pakalpojumu *Eesti Post* daļas pakāpeniska samazināšanās (sk. 3.2.1.4. iedaļu). Turklāt lielizmēra vēstules patlaban bieži vien tiek apstrādātas, izmantojot tādus progresīvus loģistikas tīklus kā *PRIME Tracked* un *IPC INTERCONNECT* ([36]), kas piedāvā izsekošanu, noteiktus piegādes standartus un uzticamu pakalpojumu, kas ir līdzīgs tam, ko sagaida no standarta paku piegādes tīkliem. Tā rezultātā no patērētāju viedokļa starptautisko lielizmēra vēstuļu piegāde tagad ir ar e-komercijas piegādēm salīdzināma iespēja ([37]).

(26) Tomēr iepriekš minētie elementi drīzāk norāda uz to, ka lielizmēra vēstules ar vienības saturu līdz 2 kg drīzāk jāiekļauj īpaši mazu paku kategorijā, nevis starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumu vispārējā kategorijā. Tāpēc šajā lēmumā Komisija secina, ka lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas ir daļa no viena un tā paša tirgus. Nav jālemj par to, vai lielizmēra vēstuļu un īpaši mazu paku piegāde ir daļa no citu starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumu tirgus vai cita tirgus, jo analīzes rezultāti nemainās neatkarīgi no produktu tirgus definīcijas (sk. 3.2.1.3. un 3.2.1.4. iedaļu) ([38]).

3.2.1.1.2. Ģeogrāfiskā tirgus definīcija

(27) Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumiem un starptautisku paku sūtījumu piegādes pakalpojumiem būtu jādefinē kā valsts tirgus, kas aptver Igaunijas teritoriju ([39]).

(28) Komisija tās iepriekšējos lēmumos ([40]) uzskatīja, ka iekšzemes un starptautisku paku sūtījumu piegādes pakalpojumu tirgi un jebkuri to segmenti, neraugoties uz atšķirību starp iekšzemes un starptautisku paku sūtījumu piegādes pakalpojumiem, ir valsts mēroga tirgi. Pieprasījuma iesniedzēja nostāja atbilst Komisijas praksei.

(29) Tā kā nekas neliecina, ka ģeogrāfiskā tirgus tvērums varētu būt atšķirīgs, šā lēmuma pieņemšanas nolūkā un neskarot ES konkurences tiesību aktus var uzskatīt, ka iekšzemes un starptautisku paku sūtījumu piegādes pakalpojumu ģeogrāfiskais tvērums ir Igaunijas teritorija.

([30]) Pieprasījuma 37. punkts.
([31]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta e-pasta vēstule.
([32]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta un 5. septembra e-pasta vēstules.
([33]) Šie operatori nepiedāvā lielizmēra vēstuļu piegādi. Pieprasījuma 83. punkta 1. un 2. tabula un 84. punkts, kurā pieprasījuma iesniedzējs precizē šādi: "[…]".
([34]) Pieprasījuma 42. punkts.
([35]) Papildu informācija, ko pieprasījuma iesniedzējs sniedza 2025. gada 18. un 27. jūnijā, kā arī 2025. gada 29. augustā un 5. septembrī.
([36]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 18. jūnijā sniegtā papildu informācija.
([37]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 27. jūnijā sniegtā papildu informācija.
([38]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augustā un 5. septembrī sniegtā papildu informācija.
([39]) Pieprasījuma 61. un 65. punkts.
([40]) Piemēram, sk. iepriekš minētos Komisijas Īstenošanas lēmumus (ES) 2024/3224 un (ES) 2019/1204. Sk. arī lietu COMP/M.5152 – *Posten AB | Post Danmark A/S*, 21.4.2009., 66. un 74. punkts.

3.2.1.2. Iekšzemes paku sūtījumu standarta piegādes un ekspresspiegādes pakalpojumi – tirgus analīze

(30) Kopš 2023. gada iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumu tirgū ir bijis 21 aktīvs pakalpojumu sniedzējs ([41]), ieskaitot tādus valsts pasta operatoru meitasuzņēmumus kā *DPD* un *SmartPosti*.

(31) Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju *Eesti Post* tirgus daļa vērtības ziņā šajā tirgus segmentā 2022. gadā bija [20–25] %, 2023. gadā – [20–25] % un 2024. gadā – [15–20] % ([42]).

(32) *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas vērtības ziņā laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam bija šādas: 2022. gadā – *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [10–15] %, *Jet Express* [5–10] %. 2023. gadā tirgus daļas bija šādas: *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [10–15] %, *Jet Express* [5–10] %. 2024. gadā *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas bija šādas: *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [10–15] %, *Jet Express* [5–10] % ([43]).

(33) Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju *Eesti Post* tirgus daļa apjoma ziņā 2022. gadā bija [20–25] %, 2023. gadā – [20–25] % un 2024. gadā – [20–25] % ([44]).

(34) *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas apjoma ziņā laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam bija šādas: 2022. gadā – *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [10–15] %, *Jet Express* [5–10] %. 2023. gadā tirgus daļas bija šādas: *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [5–10] %, *Jet Express* [5–10] %. 2024. gadā *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas bija šādas: *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [5–10] %, *Jet Express* [0–5] % ([45]).

(35) *Eesti Post* tirgus daļa pēdējo trīs gadu laikā kopumā ir samazinājusies pretēji tā galveno konkurentu tirgus daļām, kas daudzos gadījumos ir nedaudz palielinājušās. Rezultātā atšķirība starp *Eesti Post* un tā galvenajiem konkurentiem gadu gaitā ir samazinājusies. Šī pārvirze vēl vairāk apstiprina, ka uzņēmums *Eesti Post* arvien vairāk tiek pakļauts konkurences spiedienam. Turklāt fakts, ka 26 % no kopējā tirgus vērtības un apjoma ziņā ir rezervēti citiem mazākiem pasta operatoriem, apstiprina arī to, ka darbība ir pakļauta konkurencei.

(36) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, atšķirībā no tradicionālajiem pasta pakalpojumiem, kuriem nepieciešama licence, iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumu sniegšanai licence nav vajadzīga ([46]). Lai gan uzņēmumiem ir jāpaziņo Igaunijas Konkurences iestādei par uzņēmējdarbības sākšanu, pieprasījuma iesniedzējs apgalvo, ka paziņošanas process ir diezgan vienkāršs un nerada šķēršļus operatoriem, kuri vēlas ienākt tirgū ([47]). Piemēram, Igaunijas tirgū nesen ienākuša pasta operatora *Unisend Eesti OÜ* reģistrācija 2023. gadā liecina, ka ienākšana tirgū ir diezgan raits process ([48]).

([41]) Pieprasījuma 181. punkts.
([42]) Pieprasījuma 200. punkts, 9. tabula, kā arī pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegtā papildu informācija.
([43]) Pieprasījuma 200. punkts, 9. tabula, kā arī pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegtā papildu informācija.
([44]) Pieprasījuma 200. punkts, 10. tabula, kā arī pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegtā papildu informācija.
([45]) Turpat.
([46]) Pieprasījuma 27. punkts.
([47]) Pieprasījuma 25. punkts.
([48]) Pieprasījuma 182. punkts un pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 30. aprīlī sniegtā papildu informācija.

(37) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, kopējās izmaksas, kas saistītas ar ienākšanu tirgū, var tikt lēstas 1–1,5 miljonu EUR apmērā ([49]). Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka Igaunijas salīdzinoši mazā ģeogrāfiskā platība un labi attīstītā infrastruktūra ļautu jauniem konkurentiem vieglāk izveidot konkurētspējīgu tīklu saprātīgā termiņā, kas tiek lēsts no trim līdz sešiem mēnešiem ([50]). Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka jaunie konkurenti var izmantot "pakāpenisku pieeju" ienākšanai tirgū, proti, sākotnēji koncentrēties uz pilsētu reģioniem ar lielu iedzīvotāju blīvumu (piemēram, Tallinu, Tartu), kas tiem ļautu izvairīties no izmaksām saistībā ar lauku apvidu apkalpošanu agrīnos tirgū izplatīšanās posmos, un pēc tam līdz ar uzņēmējdarbības attīstību tie varētu paplašināt savu pārklājumu ([51]).

(38) Pieprasījuma iesniedzējs apgalvo, ka uzņēmuma *Unisend Eesti OÜ* ienākšana tirgū 2023. gadā tika uztverta kā faktors, kas vēl vairāk palielinātu konkurenci šajā tirgū. Konkrētāk, pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, no 2025. gada aprīļa *Unisend Eesti OÜ* visā Igaunijā ekspluatēja 173 paku automātus ([52]), kas liecina par vispārēju ekspansīvu tendenci.

(39) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos faktorus, šā lēmuma vajadzībām un neskarot konkurences tiesību aktus Komisija konstatē, ka darbība, kas saistīta ar iekšzemes paku sūtījumu standarta piegādes un eksprespiegādes pakalpojumu sniegšanu Igaunijā, ir tieši pakļauta konkurencei. Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, var secināt, ka Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro līgumiem, kas paredzēti, lai piešķirtu tiesības veikt darbību, kas saistīta ar iekšzemes paku sūtījumu piegādes pakalpojumiem.

3.2.1.3. Starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumi – tirgus analīze

(40) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, šajā tirgū darbību veic deviņi pakalpojumu sniedzēji, to vidū tādu valsts pasta operatoru meitasuzņēmumi kā *DPD* un *SmartPosti*, un vismaz pieciem no tiem tirgus daļa pārsniedz 10 % ([53]). Līdzīgi kā attiecībā uz iekšzemes tirgu, nav juridisku vai regulatīvu šķēršļu ienākšanai tirgū, kā liecina pasta operatora *Unisend Eesti OÜ* reģistrācija 2023. gadā ([54]), un starptautisku paku standarta piegādes pakalpojumu sniegšanai licence nav nepieciešama ([55]).

(41) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja iesniegto informāciju, ja starptautisko paka sūtījumu standarta piegādes pakalpojumu tirgus ir definēts kā tāds, kurā neietilpst lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas, *Eesti Post* tirgus daļa vērtības ziņā bija [10–15] % 2022. gadā, [20–25] % 2023. gadā un [15–20] % 2024. gadā ([56]).

(42) *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas vērtības ziņā laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam bija šādas: 2022. gadā – *DHL* [20–25] %, *TNT*/*Fedex* [20–25] %, *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] %, *Venipak* [0–5] %. 2023. gadā tirgus daļas bija šādas: *TNT*/*Fedex* [20–25] %, *DHL* [15–20] %, *DPD* [10–15] %, *SmartPosti* [10–15] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] %, *Venipak* [5–10] %. 2024. gadā *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas bija šādas: *TNT*/*Fedex* [20–25] %, *DHL* [15–20] %, *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *Venipak* [5–10] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] % ([57]).

(43) Saskaņā ar pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju *Eesti Post* tirgus daļa apjoma ziņā šajā tirgus segmentā 2022. gadā bija [10–15] %, 2023. gadā – [25–30] % un 2024. gadā – [25–30] % ([58]).

([49]) Sk. pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegto papildu informāciju.
([50]) Pieprasījuma 223. punkts un pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegtā papildu informācija.
([51]) Sk. pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 13. maijā sniegto papildu informāciju.
([52]) Pieprasījuma 183. punkts un pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 7. maijā sniegtā papildu informācija.
([53]) Pieprasījuma 91. punkts.
([54]) Pieprasījuma 182. punkts un pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 30. aprīlī sniegtā papildu informācija.
([55]) Pieprasījuma 145. un 27. punkts.
([56]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 18. jūnijā sniegtā papildu informācija.
([57]) Turpat.
([58]) Turpat.

(44) *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas apjoma ziņā laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam bija šādas: 2022. gadā – *DHL* [15–20] %, *TNT*/*Fedex* [20–25] %, *DPD* [15–20] %, *SmartPosti* [15–20] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] %, *Venipak* [0–5] %. 2023. gadā tirgus daļas bija šādas: *TNT*/*Fedex* [15–20] %, *DHL* [15–20] %, *SmartPosti* [15–20] %, *DPD* [10–15] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] %, *Venipak* [5–10] %. 2024. gadā *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas bija šādas: *TNT*/*Fedex* [15–20] %, *DHL* [15–20] %, *SmartPosti* [10–15] %, *DPD* [10–15] %, *Venipak* [5–10] %, *EKLT*/*UPS* [5–10] % ([59]).

(45) Šīs analīzes rezultāti nemainās, ja šajā tirgū iekļauj lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas. *Eesti Post* starptautisko paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumu tirgus daļas, ja šo tirgu definē kā tādu, kas ietver lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas, ir šādas: 2021. gadā – [35–40] % apjoma ziņā un [20–25] % vērtības ziņā; 2022. gadā – [25–30] % apjoma ziņā un [15–20] % vērtības ziņā; 2023. gadā – [30–35] % apjoma ziņā un [20–25] % vērtības ziņā ([60]). Salīdzinājumam – *Eesti Post* divu tuvāko konkurentu tirgus daļas bija (vidēji) aptuveni [10–15] % apjoma ziņā un [15–20] % vērtības izteiksmē *DPD* gadījumā un [10–15] % apjoma ziņā un [10–15] % vērtības ziņā *SmartPosti* gadījumā ([61]). Citi spēcīgi konkurenti tajā pašā tirgū ir tādi privāti operatori kā *TNT*/*Fedex*, kuru tirgus daļa tajā pašā laikposmā bija (vidēji) [15–20] % apjoma ziņā un [15–20] % vērtības ziņā, vai *DHL*, kura tirgus daļa bija aptuveni [15–20] % apjoma ziņā un [15–20] % vērtības ziņā ([62]).

(46) Šie dati liecina, ka starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumi Igaunijā ir diezgan konkurētspējīgi.

(47) Ņemot vērā šajā iedaļā izklāstītos faktorus, šā lēmuma vajadzībām un neskarot konkurences tiesību aktus Komisija konstatē, ka darbība, kas saistīta ar starptautisku paku sūtījumu (ienākošo, izejošo) standarta piegādes pakalpojumu sniegšanu Igaunijā, ir tieši pakļauta konkurencei. Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, var secināt, ka Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro līgumiem, kas paredzēti, lai piešķirtu tiesības veikt darbību, kas saistīta ar starptautisku paku sūtījumu (ienākošo, izejošo) standarta piegādes pakalpojumiem.

3.2.1.4. Lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas – tirgus analīze

(48) Šajā iedaļā analizētas pieprasījuma iesniedzēja aplēstās attiecīgo tirgus operatoru tirgus daļas ([63]), ja lielizmēra vēstules un īpaši mazas pakas un definēti kā atsevišķi tirgi, kas atšķiras no starptautisko paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumiem.

(49) Pieprasījuma iesniedzējs ir norādījis, ka *Eesti Post* ir piedzīvojis ievērojamu lielizmēra vēstuļu tirgus daļu samazināšanos. Piemēram, 2021. gadā *Eesti Post* apstrādāja aptuveni 4,5 miljonus lielizmēra vēstuļu ([20–25] % apjoma ziņā un [10–15] % vērtības ziņā), taču šis rādītājs ir samazinājies līdz 1,6 miljoniem lielizmēra vēstuļu 2023. gadā ([5–10] % apjoma ziņā, mazāk nekā [0–5] % vērtības ziņā [1–5] miljonu EUR apmērā) un 1,3 miljoniem lielizmēra vēstuļu 2024. gadā, un tas liecina par samazinājumu aptuveni 71 % apmērā ([64]). Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka šāds *Eesti Post* rādītāju samazinājums galvenokārt ir saistīts ar izmaiņām patērētāju izvēlē. Konkrētāk, pieprasījuma iesniedzējs norāda, ka patērētāji arvien vairāk dod priekšroku mazām pakām, kuras var nosūtīt un saņemt, izmantojot paku automātus, kas ir piekļūstamāki, bieži vien pieejami visu diennakti un piedāvā elastīgākas savākšanas iespējas nekā tradicionālās piegādes metodes ([65]).

([59]) Turpat.
([60]) Pieprasījuma 3. un 4. tabula.
([61]) Pieprasījuma 3. un 4. tabula.
([62]) Turpat.
([63]) Sk. skaidrojumu pieteikuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta e-pasta vēstulē: "[…]".
([64]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 27. jūnijā un 29. augustā sniegtā papildu informācija.
([65]) Turpat.

(50) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, arī īpaši mazu paku gadījumā *Eesti Post* piedzīvoja nelielu samazinājumu no aptuveni 5,7 miljoniem paku ([30–35] % apjoma ziņā un [10–15] % vērtības ziņā) 2021. gadā līdz aptuveni 5,3 miljoniem paku ([25–30] % apjoma ziņā un [5–10] % vērtības ziņā) 2023. gadā ([66]). Salīdzinājumam – divu citu ļoti mazu paku piegādātāju tirgus daļa Igaunijā (t. i., *SmartPosti/Itella* un *DPD*) tajā pašā periodā ir saglabājusies stabila, proti, vidēji [10–15] % apjoma ziņā un [5–10] % vērtības ziņā *SmartPosti/Itella* gadījumā un [10–15] % apjoma ziņā un [5–10] % vērtības ziņā *DPD* gadījumā ([67]).

(51) Dati, kas minēti 49. un 50. apsvērumā, liecina par to, ka *Eesti Post* 2021.–2023. gadā zaudēja tirgus daļu salīdzinājumā ar citiem operatoriem, kuri joprojām ir spēcīgi konkurenti. Turklāt, kā aprakstīts iepriekš 38. apsvērumā, paredzams, ka jauna operatora (*Unisend Eesti OÜ*) ienākšana tirgū vēl vairāk veicinās dinamiku šajā tirgū.

(52) Ņemot vērā šajā iedaļā izklāstītos faktorus, šā lēmuma vajadzībām un neskarot konkurences tiesību aktus, Komisija konstatē, ka darbība, kas saistīta ar lielizmēra vēstuļu piegādes pakalpojumu un īpaši mazu paku piegādes sniegšanu Igaunijā, ir tieši pakļauta konkurencei. Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, var secināt, ka Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro līgumiem, kas paredzēti, lai piešķirtu tiesības veikt iepriekš minēto darbību.

3.2.2. *Citi pakalpojumi, kas nav pasta pakalpojumi*

(53) Drukas un iepakošanas pakalpojumi tiek piedāvāti kā pakalpojumu pakete masveida piegādei, kas ir ierasta prakse masveida korespondences jomā. Pakalpojumu pakete cita starpā ietver dokumentu saņemšanu, drukas pakalpojumus, ievietošanu aploksnē un ietīšanu plēvē, iepakošanu. Lai palielinātu izmaksu efektivitāti, šādus iekšējus procesus uzņēmumi bieži vien deleģē trešām personām – ārpakalpojumu sniedzējiem.

(54) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju ([68]) un ņemot vērā Komisijas iepriekšējos lēmumus ([69]), konkrētais produktu tirgus ir definēts kā pakalpojumi, kas saistīti ar pasta sūtījumu drukāšanu un iepakošanu. Pieprasījuma iesniedzēja nostāja atbilst Komisijas praksei ([70]).

(55) Saskaņā ar iepriekšējiem Komisijas lēmumiem drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgus principā ir valsts mēroga tirgus. Pirmkārt, drukas pakalpojumi ir organizēti valsts mērogā, lai gan ir iespējams, ka daži drukas darbi var tikt veikti ārpus valsts teritorijas. Otrkārt, dažādās dalībvalstīs atšķiras cenas. Treškārt, lielākā daļa šo pakalpojumu tiek sniegta potenciāliem vai esošiem valsts mēroga sūtītājiem, lai optimizētu to iekšējos procesus un samazinātu to izmaksas ([71]). Pieprasījuma iesniedzēja ierosinātā citu pakalpojumu, kas nav pasta pakalpojumi, definīcija ir saskanīga ar Komisijas praksi ([72]). Ņemot vērā to, ka nav iemesla pieņemt plašāku vai šaurāku tirgus tvērumu, šā lēmuma vajadzībām uzskata, ka neadresētu pasta sūtījumu ģeogrāfiskais tirgus tvēruma ziņā ir valsts mēroga tirgus.

([66]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta un 5. septembra e-pasta vēstules.
([67]) Pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 29. augusta un 5. septembra e-pasta vēstules. Kā minēts iepriekš 33. zemsvītras piezīmē, šie operatori nesniedza lielizmēra vēstuļu piegādes pakalpojumus.
([68]) Pieprasījuma 55. punkts.
([69]) Piemēram, Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1195 (2016. gada 4. jūlijs), ar kuru Polijā kurjerpakalpojumiem un citiem pakalpojumiem, kas nav pasta pakalpojumi, piemēro atbrīvojumu no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 197, 22.7.2016., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2016/1195/oj).
([70]) Pieprasījuma 56. punkts.
([71]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1195.
([72]) Pieprasījuma 67. punkts.

3.2.2.1. Drukāšanas un iepakošanas pakalpojumi – tirgus analīze

(56) Uzņēmuma *Eesti Post*, kas ir vienīgais pakalpojumu sniedzējs, uz kuru attiecas publiskā iepirkuma noteikumi drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgū Igaunijā, tirgus daļa gan vērtības, gan apjoma ziņā 2022. gadā bija [25–30] %, 2023. gadā – [30–35] % un 2024. gadā – [30–35] % ([73]). Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, *Eesti Post* sava ilgtermiņa stratēģiskā plāna ietvaros plāno līdz 2026. gada augustam pakāpeniski izbeigt šo drukas un iepakošanas pakalpojumu sniegšanu. Plānotās pakalpojumu sniegšanas izbeigšanas dēļ *Eesti Post* neparedz būtiskus ieguldījumus šajā tirgū ([74]).

(57) *Eesti Post* galveno konkurentu tirgus daļas ir šādas: *Unified Post AS* tirgus daļa gan vērtības, gan apjoma ziņā 2022. gadā bija [55–60] %, 2023. gadā – [50–55] % un 2024. gadā – [50–55] % ([75]); *Joon OÜ* tirgus daļa gan vērtības, gan apjoma ziņā 2022. gadā bija [10–15] %, 2023. gadā – [5–10] % un 2024. gadā – [10–15] % ([76]). Turklāt jānorāda, ka atšķirībā no *Eesti Post* uz šiem konkurentiem neattiecas publiskā iepirkuma noteikumi, un tas nodrošina tiem papildu konkurences priekšrocības salīdzinājumā ar *Eesti Post*.

(58) Pamatojoties uz pieprasījuma iesniedzēja sniegto informāciju, uz darbību attiecīgajā drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgū neattiecas nekādas reglamentējošas prasības, kas ierobežotu ienākšanu tirgū ([77]). Turklāt 2022. gadā uzņēmējdarbības segmentā, kas klasificēts kā "poligrāfija un ierakstu reproducēšana", darbojās 381 uzņēmums. Pieprasījuma iesniedzējs uzskata, ka, lai gan šis segments ir plašāks nekā drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgus, ievērojams skaits aktīvu uzņēmumu šajā plašākajā uzņēmējdarbības segmentā liecina, ka nozarē valda diezgan liela konkurence un tā ir vispārpieejama ([78]). Kā norādīts pieprasījumā, ar ienākšanu tirgū saistītās izmaksas var lēst 150–180 tūkstošu EUR apmērā, kas, pēc pieprasījuma iesniedzēja uzskata, ir pietiekamas, lai iegūtu vismaz 10 % tirgus daļu ([79]).

(59) Ņemot vērā šajā iedaļā izklāstītos faktorus, šā lēmuma vajadzībām un neskarot konkurences tiesību aktus, Komisija konstatē, ka darbība, kas saistīta ar drukas un iepakošanas pakalpojumu sniegšanu Igaunijā, ir tieši pakļauta konkurencei. Tādējādi, tā kā Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punktā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, var secināt, ka Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro līgumiem, kas paredzēti, lai piešķirtu tiesības veikt darbību saistībā ar drukas un iepakošanas pakalpojumiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīva 2014/25/ES neattiecas uz līgumslēdzēju veiktu tādu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, kuri paredzēti, lai Igaunijā varētu veikt šādas darbības:

— iekšzemes paku sūtījumu standarta piegādes un ekspresspiegādes pakalpojumi,

— starptautisku paku sūtījumu standarta piegādes pakalpojumi,

— lielizmēra vēstuļu un īpaši mazu paku piegādes pakalpojumi,

— drukas un iepakošanas pakalpojumi.

([73]) Pieprasījuma 23. tabulā ir sniegti dati par *Eesti Post* un tā konkurentu tirgus daļām drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgū.
([74]) Sk. pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 25. aprīlī sniegto papildu informāciju.
([75]) Pieprasījuma 23. tabulā ir sniegti dati par *Eesti Post* un tā konkurentu tirgus daļām drukas un iepakošanas pakalpojumu tirgū.
([76]) *Eesti Post* un tā konkurentu tirgus daļu noteikšanas pamatā ir *Eesti Post* aplēses. Tajā pašā laikā *Eesti Post* norāda, ka tā tirgus daļa apjoma ziņā ir cieši saskaņota ar tā tirgus daļu vērtības ziņā (aprēķināta, pamatojoties uz *Eesti Post* iekšējiem datiem). Konkrētāku ar apjomu saistītu tirgus datu trūkuma dēļ pieprasījuma iesniedzējs pieņem, ka *Eesti Post* konkurentu situācija ir līdzīga.
([77]) Pieprasījuma 288. punkts.
([78]) Sk. pieprasījuma iesniedzēja 2025. gada 25. aprīlī sniegto papildu informāciju.
([79]) Pieprasījuma 287. punkts.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Igaunijas Republikai.

Briselē, 2025. gada 30. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietnieks
Stéphane SÉJOURNÉ